

1 הגמרא מביאה דעה נוספת לגבי הקושיא שהקשה ריש לקיש לרבי
2 יוחנן: **רַב פִּפְא אָמַר**, מדין הַפִּסִּין שבמשנתנו אֲלוֹגִין – על הדין
3 שנאמר בהפרשת תרומות ומעשרות מלוגי יין, **רָמָא לִיה** – הקשה
4 ריש לקיש לרבי יוחנן. **דְּתַנּוּ**, הַלּוֹקֵת יִין בערב שבת בין השמשות
5 **מִבֵּין הַכּוֹתִים** שחשודים הם שלא הפרישו ממנו תרומות ומעשרות,
6 ואינו יכול עתה להפריש ממנו ואין לו מה לשתות בשבת, **אֹמַר**, שְׁנֵי
7 לֹגִין מתוך מה שיש כאן, **שְׁנֵי אֶתִיד לְהַפְרִישׁ** אחר שבת, **הָרִי הֵן**
8 **תְּרוּמָה**, עֲשֶׂה לוגים שאני עתיד להפריש יהיו **מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן**, ועוד
9 **תְּשַׁעָה** לוגים יהיו **מַעֲשֵׂר שְׁנִי** וּמִיחַל – ויכול לחלל את המעשר שני
10 על מטבע שיש לו בבית ולשתותו, **וְשׂוֹתָה מִיָּד** את שאר היין אם
11 ירצה, שמיד שקרא שם לתרומה ולמעשרות יצא היין מידי איסור
12 טבל, אף שאת הפרשתם בפועל יעשה רק אחר כך, **דְּכָרִי רַבִּי מֵאִיר**.
13 **רַבִּי הִנּוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹסְרִין** לשתות מהיין ללא
14 הפרשה. וטעמם, שאי אפשר לומר שמתברר שמה שהוא שותה

15 מהיין הוא מהחולין שבו, ואילו התרומה והמעשרות נשארים בכלי.
16 והקשה ריש לקיש, שלפי רבי יהודה והתנאים שאיתו, גם בסיפא של
17 משנתנו היה ראוי לאסור את השימוש בפרוטות שבכיס כיון שאי
18 אפשר לברר שדווקא האחרונה היא המוקדשת, שהרי לשיטתם אין
19 לומר שלמפרע יתברר שהפרטה האחרונה היא הקדש וכל האחרות
20 חולין. **אָמַר לִיה** רבי יוחנן לריש לקיש, **בְּסִיפָא דְּמִתְנִיתִין** מדובר
21 **בְּאֹמַר לֵא יִפְטֵר כִּים זֶה מִן הַהֶקְדָּשׁ**, ומשמעות דבריו היא
22 שהפרטה האחרונה תהיה הקדש, ולכן מותר לכל הדעות להשתמש
23 בשאר הפרוטות.

הדרן עלך השליח שעשה שליחותו וסליקא לה מסכת מעילה

24 אפרשות להקריבם גם באופן של אי ידיעה איזה קרבן קרב.
25 בפרק הראשון, אחר דיני עשייתן של עולות וחטאות וההבדלים שבין
26 נדרים לנדבות, מביאה המשנה את דיני קינים שנתערבו ביניהן, או
27 שנתערבו בהן עולות וחטאות. בפרק השני מביאה המשנה את דיניהן
28 של קינים סתומות ומפורשות, שפרחו פרידים של קינים אחרות או
29 של חטאות ועולות, מהן ואליהן. הפרק השלישי שב לדון באופני
30 התערובות שנתבארו בפרק הראשון ואופנים נוספים, ובאופן שכבר
31 הוקרבו, והנידון הוא אלו עופות כשרים ואלו עופות אינם כשרים,
32 ומה היא חובת בעלי הקינים להביא בכדי להשלים את חיוביהם.

משנה א

33 המשנה פותחת בפירוט המקומות במזבח בהם ניתנו דמי הקרבנות
34 חטאת ועולה בבהמה ובעוף: **חֲטָאת הָעוֹף נְעֻשִׁית** [–דמה ניתן
35 במזבח החיצון לַמִּזְבֵּן – למטה מחוט הסיקרא, וְחֲטָאת בְּהֵמָה נְעֻשִׁית
36 [–דמה ניתן במזבח לַמַּעֲלָן מחוט הסיקרא. **עוֹלַת הָעוֹף נְעֻשִׁית**
37 במזבח לַמַּעֲלָן מחוט הסיקרא, וְעוֹלַת בְּהֵמָה נְעֻשִׁית [–דמה ניתן
38 במזבח לַמִּזְבֵּן מחוט הסיקרא. **וְאִם שִׁינָה בָּזָה וּבָזָה**, שנתן את הדם
39 שלא במקומו, כגון שנתן דם חטאת בבהמה או דם עולת העוף למטה
40 או שנתן דם עולת בהמה או דם חטאת העוף למעלה, **פְּסוּל**.
41 המשנה מפרשת מהו קן: **כִּרְד הַבַּת קִינִין כֶּךָ הוּא**. הקן הבאה
42 משום חוֹבָה שהטילה עליו התורה, כגון שהוא זב, זבה, יולדת, או
43 מצורע, נזיר טמא או המחוייב בקרבן עולה ויורד, יש בה שני תורים
44 או שני בני יונה, **אֶחָד קרב חֲטָאת וְאֶחָד קרב עוֹלָה**. הקן הבאה
45 **בְּנִדְרִים וּבְנִדְבוֹת**, שנדר או נדב להביא קן למזבח ונתחייב להביא
46 שני עופות, גם אם לא פירט איזה מין קרבן נדב או נדר, דינם הוא
47 שְׂבוּלָן עוֹלוֹת, לפי שאין אדם מתנדב חטאת ואשם, ואין עוף בא
48 שלמים ותודה.

49 המשנה מפרשת מהו נדר ומה היא נדבה ומה בין זה לזה: **אִיזְהוּ נֶדֶר**,
50 **הָאֹמַר 'הָרִי עָלַי עוֹלָה'**. וְאִיזְו נִדְבָה, **הָאֹמַר** על בהמה או עוף
51 שלפניו **'הָרִי זֶה עוֹלָה'**. בשני האופנים נתחייב להביא עולה למזבח.
52 **מִה בֵּין נִדְרִים לְנִדְבוֹת**, אחר שבשניהם נתחייב בהבאת קרבן, **אֶלָּא**
53 **שֶׁהַקְּרִבּוֹת** שהוא מביא מפני הַנִּדְרִים שנדר, **אִם מֵתו או נִנְבְּנו** הרי
54 הוא חָיִב בְּאֶתְרֵיהֶן ומביא אחרים תחתיהם, לפי שקיבל על עצמו
55 להביאם, ואילו הקרבנות הבאים מפני נִדְבוֹת שהתנדב, **אִם מֵתו או**
56 **נִנְבְּנו אִין חָיִב בְּאֶתְרֵיהֶן**, לפי שלא קיבל על עצמו אלא להביא
57 בהמה או עוף אלו בלבד.

פרק ראשון – חטאת העוף הקדמה

28 בין הקרבנות הקרבים במקדש, ישנם שני קרבנות הנקראים קרבנות
29 העוף ובאים מתורים ומבני יונה, והם חטאת העוף ועולת העוף.
30 חטאת העוף באה רק בחובה, וכדין כל חטאת שאינה באה בנדבה,
31 ועולת העוף באה בין בחובה ובין בנדבה. בחובה כיצד, זב, זבה,
32 יולדת, מצורע, נזיר טמא וכן המחוייב בקרבן עולה ויורד, מביאים
33 שתי תורים או שני בני יונה, האחד קרב לחטאת והאחר קרב לעולה.
34 כנדבה כיצד, יכול אדם להתנדב ולהביא תורים ובני יונה לקרבן
35 עולת העוף, ואינו צריך להביא שנים דווקא, אלא יכול הוא להביא
36 אף עוף אחד. שני עופות הבאים בחובה [ואחד מהם חטאת ואחד
37 מהם עולה] או כנדבה [ושניהם עולות] נקראים בשם 'קן'. בלשון חז"ל
38 נקרא עוף בודד בשם 'פרידה', וברבים 'פרידים'.
39 קן יכולה להיות 'סתומה', דהיינו שלא נתפרש איזו פרידה ממנה
40 תקרב חטאת ואיזו עולה, וכן יכולה להיות 'מפורשת', שנתפרשו
41 פרידיה זו לחטאת זו לעולה. וגם יכול אדם המחוייב כמה קינים,
42 להפריש כמה קינים יחד, בלא לפרש אלו פרידים מהם יוקרבו
43 לחטאת ואלו לעולה, והכהן המקריב יעשה בשעת ההקרבה כרצונו.
44 המסכת עוסקת בדיני תערובות של קינים, ובכמה אופנים: של אנשים
45 שונים, של חובה בנדבה, של חטאות ועולות אלו באלו, של חטאות
46 או עולות בקינים אחרים, וכדומה. אופני התערובת הם שנים, א.
47 תערובת של ממש, שהתערבו העופות אלו באלו, ב. תערובת
48 שבמעשה הכהן, שעשה את הקינים שלא כפי שהיה עליו לעשות.
49 המסכת דנה בשני אופנים אלו, באופן של לכתחילה, האם ניתן
50 להקריב קינים שנתערבו זו בזו, ובאופן של דיעבד, כאשר הוקרבו
51 קינים מעורבות או שהוקרבו קינים שלא כדין, האם ניתן להכשיר
52 את כולן או לפחות חלק מהן.

53 היסוד לכל הנידונים האמורים שהם דווקא בעירוב חטאת העוף
54 ועולת העוף, הוא בכך ששני קרבנות אלו דומים זה לזה במין הקרבן,
55 ששניהם באים מתורים ובני יונה זכרים ונקבות ועל כן יתכן שיתערבו
56 זה בזה, ומאידך שני קרבנות אלו שונים זה מזה במקום עשייתם ובאופן
57 עשייתם, ועל כן אין קרבן מסופק יכול לעלות למה שהוא, עולה או
58 חטאת, אלא הוא תמיד בספק כשר ספק פסול. נידונים אלו כמעט ולא
59 יתכנו בתערובת בין קרבנות אחרים, משום ששאר הקרבנות או שהם
60 שונים זה מזה במינם ובגילם ואין שייכת תערובת ביניהם, או שמאידך
61 גיסא אין אופן ומקום עשייתם שונים גם בדיעבד, ועל כן תתכן

משנה ב

1 המשנה מבארת את דינם של קרבנות העוף, עולות וחסאות, 2 שנתערבו אלו באלו: פרידה של חטאת שנתערבה בפרידה של 3 עולה, ופרידה של עולה שנתערבה בפרידה של חטאת, ואין יודעים 4 עתה מי מבניהן היא העולה ומי היא החטאת, אפילו נתערב אהר 5 ממין זה בפרידה (ב-עשרת אלפים) ממין אחר, כגון עולה אחת 6 בריבוא חטאות או חטאת אחת בריבוא עולות, ימותו בולם, לפי 7 שאין המועט מתבטל ברוב, ובכל פרידה יש להסתפק אם היא עולה 8 או חטאת, ואין לדעת אם לעשותה למעלה או למטה, וגם אם יעבור 9 ויקריבם אי אפשר לדעת אם היא נאכלת כדין חטאת או קריבה כדין 10 עולה, ולפיכך אין להם תקנה.

11 המשנה מבארת את דינה של תערובת פרידים שמעורבים בה קנים 12 שלמות עם עולות או חטאות: פרידה של חטאת שנתערבה בקני 13 חובה סתומות, שדין הקנים הוא שחציין עולות וחציין חטאות (אלא 14 שלא נתפרש עדיין איזה פרידים לחטאת ואיזה לעולה), אין פשר 15 להקריב מן התערובת אלא כמנין החטאות שיש בקני החובה. 16 שאם יש בחובה חטאת אחת, כגון שהתערבה פרידה של חטאת בקן 17 חובה אחת, ועתה מעורבות לפנינו שלש פרידים, אין להקריב מן 18 התערובת כולה אלא חטאת אחת והשתיים האחרות ימותו, ואם 19 התערבה החטאת בשתי קנים (ושיש להקריב מהן שתי חטאות), 20 ועתה מעורבות לפנינו חמש פרידים, אין להקריב מן התערובת כולה 21 אלא שתי חטאות והשלוש האחרות ימותו, וכן אם התערבה החטאת 22 במספר קנים רב יותר, לעולם אין להקריב אלא כמנין החטאות 23 שבקני החובה. טעם דין זה הוא, שאם יוקרבו מהתערובת יותר ממנין 24 החטאות האמור, יש לחשוש שהחטאת הנוספת שמקריב אינה 25 ראויה להיות חטאת אלא עולה, ועולה שהקריבה כחטאת פסולה, 26 כגון אם התערבה פרידה של חטאת בקן חובה אחת, והקריב מן 27 התערובת שתי חטאות, הלא יש לחשוש שמא קרבו שתי החטאות 28 מקן החובה שאין בה אלא חטאת אחת, ונמצאת השניה קריבה שלא 29 כדניה. ועולה אין להקריב כלל מן התערובת, כי יש לחוש שמא יפגע 30 בחטאת המפורשת שאי אפשר להקריבה כעולה.

31 וכן פרידה של עולה שנתערבה בקני חובה סתומות, אין פשר 32 להקריב מן התערובת אלא כמנין קרבנות העולה שיש בקני 33 החובה, וכפי שביארנו לגבי פרידה של חטאת שנתערבה בקני 34 חובה.

35 ודין זה הוא בין באופן שחובה מרובה ונדבה (עולה הבאה בנדבה) 36 מועטת, כלומר, שמספר העולות שבקני החובה רב ממספר העולות 37 שבקני הנדבה, כגון שנתערב קן של שתי עולות נדבה בשתי קני 38 חובה ויש עתה בתערובת שש פרידים, שמקריב מהתערובת רק כמנין 39 העולות שבקני החובה, דהיינו שתי עולות, בין שהנדבה (העולה) 40 מרובה וחובה מועטת, כגון שנתערבו שלש עולות בקן חובה אחת 41 ויש עתה בתערובת חמש פרידים, שמקריב רק כמנין העולות שבקן 42 החובה, דהיינו עולה אחת בלבד, בין ששתייהן - מנין העולות 43 שנתערבו ומנין הפרידים שבקני החובה, שוות, כגון שנתערבו שתי 44 עולות בקן אחת של חובה, ולפנינו ארבע פרידים מחציתם עולה 45 ומחציתם קן חובה, שמקריב רק כמנין העולות שבקני החובה, דהיינו 46 עולה אחת בלבד. ובכל אלו אין מקריב חטאת כלל, שיש לחשוש 47 שמא יקריב לחטאת את הפרידה של עולה.

48 וכן הדין גם אם נתערבו חטאות מפורשות בקני חובה סתומות, 49 שלעולם מקריב רק כמנין החטאות שבקני החובה, ואין מקריב עולה 50 כלל, שיש לחשוש שמא יקריב לעולה את הפרידה של חטאת. 51

משנה ג

52 המשנה מבארת את דינן של קני חובה סתומות שנתערבו זו בזו: 53 שנינו במשנה הקודמת שאם נתערבו חטאות מפורשות בקנים 54 סתומות, שמקריב כמנין החטאות שבוחרו, וכן הדין בעולות. ועל כך 55 מוסיף ההנא, במה דברים אמורים, בקני חובה סתומות ובפרידים 56 מפורשים או קנים של נדבה, שנתערבו אלו באלו, וכאמור במשנה 57

58 הקודמת. אבל בקנים סתומות של חובה שנתערבה קן או קנים של 59 זו (א-אשה אחת) בקן או קנים של זו (א-אשה אחרת), הדין שונה, 60 שאם יש בתערובת קן אחת לזו וקן אחת לזו, או שתיים לזו ושתיים 61 לזו, או שלש לזו ושלש לזו, וכן הלאה, כל שמנין הקנים של שתייהן 62 שווה, דין התערובת היא שמתחלה הימנה פשר ומקריבו הכהן, 63 ומתחלה הימנה פסול ואין מקריבו, והיינו שמקריב הכהן מחצה מן 64 הקנים המעורבות, חציין עולות וחציין חטאות. וכגון שאם נתערבו 65 שלש קנים של זו בשלש קנים של זו, שמקריב מן התערובת של שש 66 הקנים (שהן שנים עשרה פרידים) רק שלש קנים (שהן שש פרידים), 67 שלש פרידים עולה ושלש פרידים חטאת, ואינו יכול להקריב אפילו 68 עולה אחת או חטאת אחת יותר ממנין זה ואפילו אם כנגד העולה 69 הנוספת יפחית ממנין החטאות ויעשה רק שתי חטאות או שיעשה 70 חטאת נוספת וימעיט ממנין העולות), משום שאם יקריב ארבע עולות 71 או ארבע חטאות, יש לחשוש שמא כל אותן ארבע פרידים שהקריבן 72 לעולה או לחטאת שייכות לאשה אחת, והלא אין לעשות מקניה 73 יותר משלש עולות ושלש חטאות, ונמצא שהקריב קרבן אחד פסול. 74 ואם נתערבו קנים של כמה נשים שלא במנין שווה, כגון שיש 75 בתערובת קן אחת לזו ושתיים לזו, או אחת לזו ושלש לזו, או אחת 76 לזו ופשר לזו, או אחת לזו ומאה לזו, או שתיים לזו ושלש לזו, או 77 שתיים לזו ועשר לזו, או שתיים לזו ומאה לזו, וכל כיוצא בזה, הדין 78 הוא שמכל התערובת רק מספר פרידים כמנין הקן המועט (הקני 79 פשר, והשאר פסול ואין להקריבו. וכגון שנתערב קן אחת לזו ושתיים 80 לזו, שיש בתערובת שלש קנים שהן שש פרידים, שמקריב מהכל רק 81 קן אחת שהן שתי פרידים, אחת לעולה ואחת לחטאת, שאם יקריב 82 יותר מכך, כגון שיקריב שתי עולות, יש לחשוש שמא שתי העולות 83 הוקרבו מהקן של האשה האחת, שדינה של הקן הוא להקריב ממנה 84 עולה אחת בלבד, וכשהקריב עולה אחת נקבעה הפרידה השניה 85 שבקניה להיות חטאת, ונמצא שהעולה השניה פסולה. וכן הדין גם 86 בנתערבו קן אחת לזו ומאה לזו, שמקריב רק קן אחת, כאמור. וכן 87 הדין בנתערבו שתיים לזו ושלש לזו, שמקריב מהכל רק שתי קנים 88 שהן ארבע פרידים, שתי עולות ושתי חטאות, וכאמור.

89 כל האמור בקנים שנתערבו זו בזו, הוא בין כאשר העירוב בין 90 הקנים היה בין קנים משם אהר (הקנים שנתערבו הופרשו כולם 91 ללידה, או הופרשו כולם לזיבה) ובין אם היו משני שמות (קן אחת 92 הופרשה ללידה, וקן אחרת הופרשה לזיבה). ובין אם היה העירוב בין 93 קנים משם אחד או משני שמות מאשה אחת, ובין אם היה משתי 94 נשים, וכאשר תפרש המשנה הבאה. בכל האופנים הללו, כיון שיש 95 כאן שתי קבוצות של קנים, דינן הוא שאם מנין הקנים של הקבוצות 96 שווה, שהמחצה כשר, ואם היה מנין הקנים של הקבוצות בלתי שווה, 97 המועט כשר.

משנה ד

98 המשנה מבארת את מה ששנינו בסיום המשנה הקודמת כי אין חילוק 99 בתערובת קנים בין אם הקנים הן משם אחד או משנים ומאשה אחת 100 או משתי נשים: פיצר היא תערובת קנים באשה אחת משם אהר, 101 כגון שהפרישה קן על לידה אחת והפרישה עוד קן על לידה אחרת, 102 או שהפרישה קן על לידה אחת והפרישה עוד קן על לידה אחרת, אם 103 נתערבו הקנים זו בזו, דינן כקנים שנתערבו זו בזו שנתבאר דינן 104 במשנה הקודמת. וזהי תערובת קנים משם אהר. ותערובת קנים 105 משני שמות היא, כגון שהפרישה קן אחת על לידה וקן אחרת על 106 לידה, ונתערבו זו בזו. ואף ששתי הקנים הן של אשה אחת, ובאופן 107 הראשון שתי הקנים אף באות משם אחד (ששתייהן באות על לידות 108 או שתייהן באות על זיבות), מכל מקום כיון שלא הפרישה את שתי 109 הקנים כאחת על שתי לידות או זיבות, אלא הפרישה כל קן בנפרד, 110 הרי אלו שתי קנים נפרדות, ודין עירובן כממנה משנה לעיל. אבל 111 אם היתה מפרישתן כאחת, לא היה ביניהן דין תערובת, אלא הכון 112 היה עושה מתוכן שתי חטאות ושתי עולות. אולם עתה שהפרישתן 113 בנפרד, נקבע שבכל קן תהיה עולה אחת וחטאת אחת, ואם נתערבו 114

המשך ביאור למס' קנים ליום שני עמ' ב

1 אינו עושה מהן אלא מחצה בלבד, כאמור במשנה לעיל.
2 **בַּיָּצֵד** היא תערובת קינים **מִשְׁתֵּי נְשִׁים**, כגון שנתערבו שתי קינים
3 משתיהן, **עַל זֶה** [לאשה זו] קן הבאה על לִידָה, **וְעַל זֶה** [ולאשה זו]
4 קן הבאה על לִידָה, או **עַל זֶה** קן הבאה על זִיבָה **וְעַל זֶה** קן הבאה על
5 זִיבָה. זו היא תערובת קינים **מִשָּׁם אֶחָד**. וכיצד היא תערובת של
6 קינים **מִשְׁנֵי שְׁמוֹת**, כגון שנתערבו שתי קינים משתיהן, **עַל זֶה** קן
7 הבאה על לִידָה **וְעַל זֶה** קן הבאה על זִיבָה. בכל האופנים הללו, הדין
8 הוא כאמור במשנה הקודמת, שאם היה מנין הקינים של זו ושל זו
9 שוה, מחצה כשר, ואם לא היה שוה, המועט כשר.
10 המשנה מביאה את דעת רבי יוסי האומר שיתכנו קינים שבהן
11 משותפות שתי נשים, ויכול הכהן לבחור את החטאות ואת העולות
12 כרצונו [כפי ששנינו לעיל לגבי כמה קינים של אשה אחת]: **רַבִּי יוֹסֵי**

13 **אוֹמֵר, שְׁתֵּי נְשִׁים שֶׁלְקָחוּ** [קנו והפרישו] **אֶת קִינֵיהֶם בְּעִירוֹב**
14 [בשותפות], **אוֹ שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ** בדמי הקינים וּנְתָנוּ **אֶת דָּמֵי קִינֵיהֶם**
15 המשותפים לְבָתֵּן שִׁקְנָה עֲבוּרָן **אֶת הַקִּינִים הַנִּצְרָכוֹת לָהֶן**, ואכן כך
16 עשה, ועתה הקינים משותפות לזו ולזו, הרי שלִאִיזוֹ מהן **שִׁירְצָה**
17 הַבָּתֵּן יִקְרִיב **חֲטָאת וְלֵאִיזוֹ מהן שִׁירְצָה הַבָּתֵּן יִקְרִיב עֹלָה**, בין אם
18 הסיבות להבאת קיניהן הן **מִשָּׁם אֶחָד**, ששתיהן מביאות קינים על
19 לידות, ובין אם הסיבות להבאת קיניהן הן **מִשְׁנֵי שְׁמוֹת**, שזו מביאה
20 קינים על לידות וזו מביאה קינים על זיבות, בכל אופן שהוא יכולות
21 הן להשתתף בקיניהן, והכהן הוא המפרש את הפרידים בשעת
22 עשייתו אותן, למי כל אחת ומי מהן חטאת ומי מהן עולה.

הדרן עלך חטאת העוף

23